

НОВО в АПИС ПРОЦЕДУРИ: Две нови процедури за транспортни схеми; допълнени съответните процедури с новите тълкувателни решения по ЗАНН и относно предварителния договор; нови образци по прилагане на уредбата за сигнализиране при нарушения; промяна в реда за отпускане на лекарствени продукти и съответните актуализации ...

Новости в "АПИС - ПРОЦЕДУРИ" през месец юни 2023 г.

Акценти

- **В модул "Досъдебно производство по наказателни дела"** по повод измененията в НПК (ДВ, бр. 48 от 2.06.2023 г.) са актуализирани относимите пет процедури. С тези изменения се въвеждат в националното законодателство разпоредбите на Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 година относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвинявани в рамките на наказателното производство. За неизпълнение на задължението за въвеждането ѝ в националното законодателство Европейската комисия (ЕК) е образувала срещу България процедура за нарушение № 2019/0164. Промени във връзка с тази директива са много, като някои от тях са – предвижда се по дела срещу непълнолетни съдиите и прокурорите да притежават специална подготовка в областта на правата на детето или да имат ефективен достъп до специализирано обучение; при разглеждането на дело срещу непълнолетен задължително се призовава освен негов родител или попечител, или друго лице, което по закон полага грижи за него; медицинският преглед за оценка на общото физическо и психическо състояние на непълнолетния обвиняем се извършва без неоправдано забавяне след задържането му и т.н. Измененията в НПК имплементират и изискванията на Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления - разширява се списъка с процесуални права на пострадалите, като добавя правото им да бъдат придружавани от лице по техен избор; ако пострадалият не владее български език, той ще има право да получи писмен превод на постановлението за отказ от образуване на наказателно производство на разбираем за него език; създава се ново правомощие на прокурора, съгласно което, когато престъплението е извършено в друга държава членка и не е подсъдно на български съд, той следва да уведоми компетентния орган на другата държава за извършеното престъпление и т.н.;
- **В модул "Общи съдебни и административни процедури"** по повод влизането в сила на Закона за подаване на сигнали и публично оповестяване на информация за нарушения са въведени поредните нови примерни образци, насочени към улесняване на потребителите в качеството им на работодатели, които са задължени лица по новия закон. **Новият примерен образец** на ["Анекс към Споразумение между администратор на лични данни и обработващ за уреждане на обработването на данните от сигнали за нарушения"](#) е като приложение към процедурата ["Защитата на личните данни във връзка с подаването на сигнали за нарушения при обработващи лични данни, съвместни администратори и в дейността на ДЛЗД \(или отговорен служител\)"](#). **Новите примерни образци** на ["Допълнение към Политика за технически и организационни мерки във връзка със Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения"](#) и ["Заповед за назначаване на отговорен служител за разглеждането на сигнали за нарушения"](#) са приложения към процедурата ["Принципи на обработване на личните данни при подаване на сигнали съгласно Закона за защита на лицата, подаващи информация или публично оповестяващи информация за нарушения. Технически и организационни мерки"](#);
- **В модул "Обществено осигуряване и социално подпомагане"** са актуализирани някои от процедурите и са въведени нови и актуализирани формуляри по повод последните изменения в Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане (ДВ, бр. 44 от 19.05.2023 г., в сила от 1.06.2023 г.). С тези промени се гарантира прилагането на направените промени с бр. 102 от 2022 г. в Закона за социално подпомагане, които също влизат в сила от 01.06.2023 г. Новият модел прави трансформация на системата за подпомагане, насочена към разширяване на достъпа и

увеличаване на размера на помощите, както и тяхната регулярна актуализация. По този начин се осигурява по-ефективна социална защита на нуждаещите се от подкрепа на държавата. Размерът на социалните помощи вече се определя в зависимост от линията на бедност в страната и няма да бъде обвързан с гарантирания минимален доход, както е в момента. Акцентът се поставя върху включването на подпомаганите лица на пазара на труда, като се дава приоритет на насърчителните мерки, а рестрикциите се смекчават. Реализира се намаляване на административната тежест при подаване на заявление-декларация за подпомагане от заинтересованите лица. Приемането на нормативните промени гарантира и изпълнението на препоръката на Европейската комисия по отношение на обхвата, адекватността и регулярната актуализация на месечните социални помощи, залегнала и в Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България;

- **В модул "Селско стопанство"** е въведена **новата** процедура "[Издаване и прекратяване действието на разрешение на оператор на хранителна банка](#)", заедно с три относими формуляра – на заявление за издаване на разрешение, за промяна на обстоятелства и за прекратяване на действието на издаденото разрешение.

Модул "Транспорт"

Въведени са следните нови процедури:

1. [Ред за утвърждаване на общински транспортни схеми](#);
2. [Ред за утвърждаване на междуобластни транспортни схеми](#).

Във връзка с изменението и допълнението на Наредба № 2 от 15.03.2002 г. за условията и реда за утвърждаване на транспортни схеми и за осъществяване на обществени превози на пътници с автобуси (ДВ, бр. 51 от 13.06.2023 г.) е актуализирана процедурата:

- [Ред за организация на превоз на пътници](#) по утвърдени транспортни схеми.

Модул "Здравеопазване, здравно осигуряване"

Във връзка с изменението на Наредба № 4 от 4.03.2009 г. за условията и реда за предписване и отпускане на лекарствени продукти (ДВ, бр. 51 от 13.06.2023 г., в сила от 13.06.2023 г.) са актуализирани процедури:

1. [Извършване на експертиза по чл. 78, т. 2 от ЗЗО](#) и разрешаване отпускането на скъпоструващи лекарства, заплащани от НЗОК;
2. [Предписване и отпускане на лекарствени продукти](#), съдържащи наркотични вещества.

Въведени са нови формуляри:

1. [Заявление-декларация за лекари, лекари по дентална медицина и лечебни заведения](#), сключили договор с НЗОК за оказване на извънболнична медицинска помощ;
2. [Заявление за издаване/деактивиране на уникален код за достъп](#) до Персонализираната информационна система на НЗОК;
3. [Заявление за включване за заплащане от НЗОК на нови медицински дейности](#) и групи медицински изделия извън цената на клиничните пътеки, амбулаторни и клинични процедури, както и на групи медицински изделия в извънболничната медицинска помощ, и за разглеждане на оценка на здравните технологии.

В модула са въведени и новите образци:

1. [Заявление за издаване на разрешение за обработване на храна](#) с йонизиращо лъчение;
2. [Заявление за пререгистрация на лицата](#), практикуващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве.

Модул "Горско стопанство"

Във връзка с изм.с ДВ, бр. 48 от 2.06.2023 г., в сила от 2.06.2023 г. на Наредба № 49 от 5.11.2004 г. за поддържане на картата на възстановената собственост е актуализирана процедурата:

- [Договор за наем на поземлени имоти в горски територии](#) - държавна или общинска собственост".

Модул "Трудово – правни процедури"

Във връзка с изм. и доп. на Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта (ДВ, бр. 6 от 20.01.2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) са актуализирани:

1. [Периодично парично подпомагане на безработни лица при](#) започване на работа в друго населено място;
2. [Насърчителни мерки за работодатели](#), наемащи безработни младежи за стажуване или обучение;
3. [Мотивиране за активно поведение на пазара на труда](#);
4. [Насърчителни мерки за работодатели, наемащи безработни лица](#), освободени от местата за лишаване от свобода;
5. [Насърчителни мерки за работодатели](#) - микропредприятия за наети от тях безработни лица;
6. [Насърчителни мерки за работодатели, наемащи продължително безработни лица](#);
7. [Насърчителни мерки за работодатели, наемащи на работа безработни жени](#) - майки или самотни родители.

Модул "Селско стопанство"

Въведена е новата процедура:

- [Издаване и прекратяване действието на разрешение на оператор на хранителна банка.](#)

Въведени са и 3 нови образца:

1. [Заявление за издаване на разрешение за оператор на хранителна банка](#);
2. [Заявление за промяна на обстоятелства](#), при които е издадено разрешение за оператор на хранителна банка;
3. [Заявление за прекратяване на действието на издадено разрешение](#) за оператор на хранителна банка.

Модул "Околна среда"

Във връзка с изм. и доп. , ДВ, бр. 44 от 19.05.2023 г., в сила от 19.05.2023 г. на Наредбата за реда и начина за издаване и преразглеждане на разрешителни за емисии на парникови газове от инсталации и за осъществяване на мониторинг от операторите на инсталации и авиационните оператори, участващи в Европейската схема за търговия с емисии са актуализирани:

1. [Издаване и преразглеждане на разрешително за емисии на парникови газове](#) на операторите на инсталации;
2. [Одобряване на плановете за мониторинг](#) на авиационните оператори, участващи в Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ).

Модул "Досъдебно производство по наказателни дела"

Във връзка с измененията и допълненията в НПК (ДВ, бр. 48 от 2.06.2023 г.) са актуализирани следните процедури:

1. [Образуване на досъдебно производство](#);
2. [Разпит на свидетел](#);
3. [Процесуално положение на защитника в досъдебното производство](#);
4. [Разпит на обвиняемия](#);
5. [Особени правила за разглеждане на дела за престъпления](#), извършени от непълнолетни.

Модул "Областна администрация"

Във вр. с изм. и доп. с ДВ, бр. 51 от 13.06.2023 г. на НАРЕДБА № 2 от 15.03.2002 г. за условията и реда за утвърждаване на транспортни схеми и за осъществяване на обществени превози на пътници с автобуси (Загл. изм. - ДВ, бр. 44 от 2011 г.) са актуализирани процедурите:

1. [Ред за утвърждаване на областни транспортни схеми](#);
2. [Прилагане на спешна мярка](#) за възлагане на обществен превоз на пътници при възникнал риск от прекъсване на услугата обществен транспорт на пътници по утвърдени маршрутни разписания;
3. [Съгласуване на маршрутни разписания от републиканската транспортна схема](#).

Модул "Финансови процедури"

Във връзка с промяната на Наредба № 7 от 27.05.2021 г. за реда за придобиване, признаване и отнемане на правоспособност на брокерите на финансови инструменти и инвестиционните консултанти (ДВ, бр. 29 от 31.03.2023 г.) е актуализирана процедурата:

- [Придобиване, признаване и отнемане на правоспособност на брокерите](#) на финансови инструменти и инвестиционните консултанти.

Във връзка с последните изменения в ЗДДС, ЗАДС (ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.), ЗДДФЛ са актуализирани процедурите:

1. [Облагане на доставки при прилагане на специалните режими](#);
2. [Отчетност и документация](#) на лицензираните складодържатели и регистрираните по Закона за акцизите и данъчните складове лица;
3. [Производство на акцизни стоки](#);
4. [Подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ](#);
5. [Ползване на данъчни облекчения по ЗДДФЛ](#).

Въведени са следните актуализирани формуляри от сайта на БНБ:

1. [Въпросник-декларация за квалификация, професионален опит и добра репутация](#) по чл. 5, ал. 1, т. 2 от Наредба № 16 на БНБ;
2. [Форма СПБ-11](#) - Отчет за операциите между местни и чуждестранни лица, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездните постъпления и плащания;
3. [Форма СПБ-10Б](#) - Тримесечен отчет за извършени инвестиции в чуждестранни фондове за дялов капитал.

Във връзка с измененията на ППЗДДС (ДВ, бр. 55 от 27.06.2023 г., в сила от 27.06.2023 г.) са актуализирани или въведени като нови следните формуляри:

1. [Заявление за дерегистрация по ЗДДС](#) - Приложение № 8 от ППЗДДС;

2. [Заявление за регистрация \(актуализация\) за прилагане на специален режим извън Съюза за облагане с данък върху добавената стойност](#) на доставки на услуги с получатели данъчно незадължени лица - Приложение № 16 от ППЗДДС;
3. [Заявление за регистрация \(актуализация\) за прилагане на специален режим в съюза за облагане с данък върху добавената стойност](#) на доставки на услуги с получатели данъчно незадължени лица - Приложение № 18 от ППЗДДС.

Модул "Общи съдебни и административни процедури"

Въведен е **новият примерен образец** на "[Анекс към Споразумение между администратор на лични данни и обработващ за уреждане на обработването на данните от сигнали за нарушения](#)" като приложение към процедурата "[Защитата на личните данни във връзка с подаването на сигнали за нарушения при обработващи лични данни, съвместни администратори и в дейността на ДЛЗД \(или отговорен служител\)](#)".

Въведени са и **новите примерни образци** на "[Допълнение към Политика за технически и организационни мерки във връзка със Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения](#)" и "[Заповед за назначаване на отговорен служител за разглеждането на сигнали за нарушения](#)" към процедурата "[Принципи на обработване на личните данни при подаване на сигнали съгласно Закона за защита на лицата, подаващи информация или публично оповестяващи информация за нарушения. Технически и организационни мерки](#)".

Допълнени със задължителна за прилагане съдебна практика са процедурите:

1. [Обжалване на електронен фиш](#);
2. [Оспорване на наказателни постановления](#).

Във връзка с изменението на Закона за правната помощ (ДВ, бр. 11 от 2.02.2023 г., в сила от 4.05.2023 г.) е актуализирана процедурата:

- [Предоставяне на правна помощ по граждански дела](#).

Във връзка с последните изменения в АПК е актуализирана процедурата:

- [Оспорване на индивидуални административни актове](#) по съдебен ред по реда на АПК.

Модул "Правни сделки"

Допълнена със задължителна съдебна практика е правната сделка:

- [Предварителен договор](#).

Модул "Обществено осигуряване и социално подпомагане"

Допълнена е процедурата:

- [Отпускане на целева помощ за лечение в чужбина](#).

и е въведен новия формуляр:

- [Заявление-декларация за отпускане на еднократна помощ по реда на чл. 17 от ППЗСП](#) във връзка с лечение в чужбина.

Във връзка с изменението на ППЗСП (ДВ, бр. 44 от 19.05.2023 г., в сила от 1.06.2023 г.) са актуализирани процедурите:

1. [Отпускане на целева и еднократна помощ за отопление;](#)
2. [Отпускане на еднократна социална помощ.](#)

и са въведени следните нови формуляри:

1. [Заявление-декларация за отпускане на социална помощ по ППЗСП;](#)
2. [Заявление-декларация за отпускане на целева помощ по реда на чл. 11а от ППЗСП;](#)
3. [Заявление-декларация за отпускане на месечна целева помощ по реда на чл. 16в от ППЗСП;](#)
4. [Заявление-декларация до Дирекция "Социално подпомагане"](#) за отпускане на месечна целева помощ при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка;
5. [Заявление за изплащане на еднократна помощ по чл. 7 от ЗВВ и чл. 22 от ППЗВВ;](#)
6. [Заявление-декларация за издаване на удостоверение за безплатно пътуване два пъти в годината с железопътния транспорт в страната](#) на лица със 71 на сто или над 71 на сто трайно намалена работоспособност или определени вид и степен на увреждане.

Актуализирана във връзка с последните данни е:

- [Таблица средномесечен осигурителен доход за страната](#) след 31.12.1996 г., обявен от НОИ.